

Ur *Den Kommunistiska Internationalen* N:o 5. (1921)

G. Sinovjev

Till medlemmarna av Rumäniens Socialistiska Parti, till alla klassmedvetna arbetare.

Kamrater!

Rumäniens Socialistiska Partis delegation, som begivit sig till Ryssland för att göra sig underrättad om villkoren för inträde i den III, Kommunistiska Internationalen, har anlänt. Liksom alla delegationer, som sändes av arbetarorganisationer, även i det fall, att de icke tillhör III Internationalen, så mottogs även den rumänska delegationen av exekutivkomitén med nödig uppmärksamhet och beredvillighet, så att dess arbete måtte underlättas genom alla erforderliga uppgifter och upplysningar. Samtidigt begagnade sig exekutivkomitén av delegationens ankomst för att göra sig underrättad om läget inom Rumäniens Socialistiska Parti. I första rummet ville exekutivkomitén ha svar på den helt naturliga frågan, varför Rumäniens Socialistiska Parti, som förut tillhört Balkans Socialdemokratiska Arbetarfederation, stannat utanför den III, Kommunistiska Internationalen, medan det bulgariska, serbiska och t. o. m. det grekiska partiet redan för länge sedan antagit Kommunistiska Internationalens program. Uppklarandet av denna fråga är för oss icke blott av retrospektivt, historiskt intresse. För oss var det mycket viktigare att få reda på de orsaker, som hindrat utvecklingen av den kommunistiska rörelsen i Rumänien, och så vitt möjligt var avlägsna dessa hinder. Här kunde det naturligtvis blott vara tal om rättandet av de fel, som begåtts av Rumäniens Socialistiska Parti i dess hittillsvarande politiska värksamhet.

Synar man i sömmarna den värksamhet, som utvecklats av Rumäniens Socialistiska Parti och dess ledande organ, så visar det sig, att partiets exekutivutskott och dess ledare ensamma bär skulden till den rumänska arbetarrörelsens tillbakablivenhet. Fakta beträffande Rumänien lär oss samma sak, som vi redan förut konstaterat i andra länder, nämligen att arbetarklassen gått långt om sina ledare, och att dessa håller tillbaka utvecklingen av den revolutionära rörelsen. Om de också i enstaka fall beslutit sig för ett steg åt vänster, så har det blott skett under stark påtryckning från arbetarklassens sida. Ett dylikt vacklande än åt höger, än åt vänster, vilket förråder ett om än omedvetet förräderi mot arbetarklassens intressen, har under de två sista åren ådagalagts genom den taktik, som bedrivits av Rumäniens Socialistiska Partis exekutivutskott.

Under den ryska revolutionens inflytande och till följd av den inre krisen i Rumänien, som trots sin territoriella utvidgning gick ruinerat ur kriget, förklarade Socialistiska Partiets exekutivutskott i början, att det hade för avsikt att följa de ryska kommunisternas (bolsjevikernas) taktik. Vid slutet av år 1918, och sedan landet befriats från den tyska ockupationen, bortlade det rumänska partiet benämningen socialdemokratiska" för att därigenom draga en gräns mellan sig och opportunisterna. Efter denna tidpunkt kallar det sig "det socialistiska partiet", en benämning, som enligt exekutivutskottets medlemmars åsikt är liktydigt med "det kommunistiska partiet". En av exekutivutskottets medlemmar, dess nuvarande sekreterare, deputeraden Ilja Moskovitj, redogjorde inför partisektionen i Bukarest för det nya program, som partiet tänkte utarbeta i samband med de nya förhållandena under och efter kriget och med hänsyn taget huvudsakligast till den ryska revolutionens lärdomar. Grundtanken i hans redogörelse låg i upphävandet av varje minimalprogram och i enbart bibehållande av partiets maximalprogram, vilket bestod i "erövrandet av den politiska makten med alla till buds stående medel samt produktionsmedlens socialisering". Samtliga partiets medlemmar var anhängare av ett dylikt program med undantag av en liten vänstergrupp, som protesterade mot utnyttjandet av parlamentstribunen, även om den blott skulle användas såsom medel att

avslöja parlamentarismen. Den 15. november samma år utkom i första numret av tidningen "Leve Socialismen" ett manifest i ovannämnda programs anda; i början av december offentliggjorde tidningen en principiell förklaring i samma riktning. Men de påföljande händelserna visade, att det icke var mycket bevänt med de rumänska arbetarledarnas revolutionära sinnelag, att "programutkastet", "principförklaringarna" och allt sådant blott var talesätt, literära övningar, som bottnade i opportunist och kälkborgerlig klenmodighet.

Den 13. december utlägger den rumänska regeringen ett försåt för arbetarna under en demonstration och skjuter på dem med maskingevär. Över hundra personer blev dödade och flera hundra sårade. Och detta organiserade nedslaktande av arbetare, som tillställts av den rumänska regeringen, och som icke endast var beräknat på att injaga fruktan hos massorna utan också byggde på ledarnas vankelmod, skrämde framför allt just dessa ledare. Knappast hade regeringen låtit häkta dem, förr än de övergav alla sina revolutionära positioner. De rumänska myndigheterna påbörjade en av sina vanliga rättegångar. De uppfann en mängd meningslösa, fullständigt ogrundade anklagelser mot arbetarledarna, endast i avsikt att utöva politisk påtryckning. Den rumänska regeringen var tvungen att inställa rättegången och redan före avslutandet av den förberedande undersökningen sätta de häktade på fri fot, ty anklagelserna saknade allt för uppenbart varje allvarlig grund. Men den rumänska regeringen hade nått sitt mål. Med polisens hjälp triumferade opportunisten inom det rumänska partiet.

Samma ledare, som under november och december 1918 framslungat kommunistiska paroller, författade under maj 1919 ett program, som var taget ur Europas mest opportunistiska partiets arkiv. I detta program föreslog de den rumänska regeringen att ersätta de olärda lantliga hjälperskorna vid förlossningar med "utlärda barnmorskor" ... Till upplysning för de rumänska arbetarna, som till följd av den i Rumänien rådande censuren säkerligen ej är tillräckligt bekanta med sitt eget partis nyare historia, måste vi omtala, att på partiets majkonferens die inbitna transsylvanska opportunisterna Jumanca, Fluera och andra, som vid denna tid var medlemmar av Transsylvaniens provisoriska regering, därstädes uppträdde som sannskyldiga diktatorer. Medlemmarna av partiexekutiven, vilka hade föreslagit, att programutkastet av november 1918 skulle antagas såsom grundval, tog sitt förslag tillbaka sedan den transsylvanske opportunisten Jumanca och den bukovinske opportunisten Grigorovitj förklarar, att de ej kunde gå med på ett dylikt program. Rumäniens Socialistiska Partis exekutivutskott, som redan dessförinnan vacklat, lät sig fullständigt ryckas med av opportunistens våg; och de i de ungerska och österrikiska socialdemokraternas ärkeopportunistiska skola uppfostrade bukovinska och transsylvanska socialdemokraterna förenade sig med exekutiven. Utan att knota underordnade sig den rumänska centralen under de transsylvanska socialopportunisterna, som redan vid denna tidpunkt tillsammans med den rumänska regeringen förberedde ett krig mot den ungerska sovjetrepubliken.

På kommando av de tvänne socialförrädiska ministrarna Fluera och Jumanca förvandlade sig exekutivutskottet för Rumäniens Socialistiska Parti till ett ömkligt värktyg åt den rumänska regeringen. Det intog och stadfäste den deklARATION, som Bratianu hade att uppläsa på fredskonferensen i Versailles. Det rumänska proletariats ledare blev veritabla springpojkar åt herr Bratianu. De som inspirerade Rumäniens imperialistiska politik, anstiftarna av decembermorden, Wechslers och många andra rumänska socialisters mördare, initiativtagarna till Rumäniens deltagande i det imperialistiska kriget, som kostade arbetarna och bönderna 800,000 offer, dessa inkarnerade reaktionära fiender till proletariats behövde för Versailleskonferensen en deklARATION från de rumänska socialisterna, att även de var anhängare till den nationella föreningen, till Transsylvaniens anslutning till Rumänien, d. v. s. anhängare till rövarpolitiken. De transsylvanska ministrarna, socialdemokraterna Jumanca och Fluera tog på sin lott att ombesörja detta aktstycke. De begav sig till Bukarest och mottog av det dåvarande provisoriska exekutivutskottet för Rumäniens Socialistiska Parti den förklaringen, att

dess åsikter överensstämde med resolutionen. I denna resolution, som sedan i den rumänska arbetarklassens namn upplästes i Versailles, betecknas det imperialistiska kriget såsom "ett krig för folkens befrielse) samt Transsylvaniens annekktion och de rumänska godsägarnas territoriella rov såsom "det rumänska folkets fria och frivilliga förening". Exekutivutskottets medlemmar, som vid denna tid satt häktade, förklarar nu, efter sitt frigivande, att de från sitt fängelse protesterat mot undertecknandet av denna deklaration. Det var medlemmarna av det provisoriska exekutivutskottet, som bar skulden. Även partiorganisationen i Bukarest utslungade harmfyllda protester mot detta oerhörda förhånande av det rumänska partiets hela förflutna, vilket parti redligt försvarat proletariatets intressen med det blod, som gjutits av många i kamp mot Rumäniens inträde i kriget dödade arbetare. I stället för att öppet uppträda mot deklarationen och utesluta förrädarna ur partiet, tillrådde de ur fängelset lössläppta exekutivmedlemmarna, att man rörande denna angelägenhet icke borde slå på stora trumman, med andra ord, de tillstod, att de varit medskyldiga i deklarationen. Här måste också nämnas, att Fluera och Jumanca i Bukarest vände sig till konungen med bön om de häktades frigivande.

Allt sedan maj 1919, allt sedan Rumäniens Socialistiska Parti förenat sig med partierna i Transsylvanien och Bukovina, och allt sedan bildandet av ett gemensamt generalråd och en gemensam central har exekutivutskottets snedlemmar sjunkit allt djupare i opportunism. Endast för att följa de transsylvanska ledarna, som redan inom år och dag förjagades ur de transsylvanska arbetarnas led, prisgiver dessa exekutivmedlemmar den rumänska arbetarrörelsens revolutionära traditioner.

Den rumänska centralens fortsatta värksamhet utmärker sig genom en enastående opportunism. Den söker tillfälle att närma sig de borgerliga -partierna, träffar en överenskommelse med den nuvarande ministerpresidenten, general Avarescu, vilken den rumänska bourgeoisin ställde på denna ledande post, emedan han var populär bland en del av bondebefolkningen, och för att han skulle spela rollen av en rumänsk general Cavaignac.

Avarescu och Take Jonescu, som själva ville komma till makten och önskade leda valen i stället för general Voilojanu, beslöt bojkotta de redan utsatta valen. De påbörjade en demagogisk agitation för valstrejk. Härvid knusslade de icke alls med republikanska paroller och alla möjliga förespeglningar. I stället för en öppen kamp mot generalerna, bakom vilka dolde sig den rumänska plutokratien med Bratianu i spetsen, samt mot den "bonapartiske" general Avarescu, som kallades "bourgeoisins sista stöd" mot arbetare och bönder, ingår exekutivutskottet med Avarescu en hemlig överenskommelse om gemensam valbojkott. För arbetarklassen framställde det denna bojkott såsom en revolutionär handling. Men då likväl sju socialistiska deputerade, av vilka flertalet tillhörde exekutivutskottet, blev valda, till större delen på småborgarklassens röster, under det att arbetarne, lydande partidisciplinen, i tusentals inlämnade sina oanvända röstsedlar till partiets lokaler, så glömde exekutivutskottet fullständigt, att det utgivit en paroll om bojkott av "generalernas parlament" och tillät de valda deputeraderna, d. v. s. sig själva, att taga säte och stämma i parlamentet. De röster, som avgivits av småborgarklassen för de socialistiska parlamentskandidaterna, vägde i det opportunistiska exekutivutskottets ögon mera än de revolutionära arbetarnas obegagnade röstsedlar.

Då det nu lyckats Avarescu att med liberalernas hjälp erhålla uppdraget att bilda kabinett och undantränga det av parlamentsmajoriteten stödda kabinettet Vaida Vojevoda, och när nya val utsatts att äga ruin efter parlamentets upplösning, då var exekutivutskottet av den åsikten, att det "revolutionära ögonblicket" var förbi, och skyndade sig att deltaga i de nya valen "i generalernas tecken". Vi talar om. "val i generalernas tecken", ty därom kunde ej minsta tvivel råda, att general Avarescu, lika väl som sina föregångare, vid valen skulle komma att begagna sig av våld, falsarier och missbruk. Det program, som med anledning av valen uppsattes av exekutivutskottet, var det gamla från maj 1919 med dess famösa fordran, att "de

olärda, lantliga hjälperskorna vid förlossningar skulle ersättas med utexaminerade barn-morskor”. Samtidigt offentliggjorde exekutivutskottet ett upprop till bondeklassen, vars uppgift det borde vara att utrota den revolutionära andan bland bönderna! Manifestet erinrar bönderna om de 11.000 rumänier, som dödades under bondeupproret 1907, och giver bondeklassen det rådet, att den borde taga avstånd från användandet av våld. ”Man tillkämpar sig”, heter det i manifestet, ”sina rättigheter, icke med våld utan genom organisation och genom att till parlamentet sända ärliga representanter för böndernas intressen, representanter, vilkas uppgift det är att stifta goda lagar i stället för de dåliga.”

Valresultaten lämnade mycket övrigt att önska. Ungefär 20 socialistiska deputerade blev valda, men flertalet från Transsylvanien och Bukovina tillhörde den yttersta socialistiska högern och den kautskyanska centerns högerriktning. Icke mer än 4 eller 5 var anhängare till sovjetmakten. Bland de valda befann sig de förnämsta inspiratörerna till exekutivutskottets opportunistiska politik. Den opportunist, som med vissa förbehåll yttrat sig i präss och agitation, avslöjade sig fullständigt i parlamentet och började, utan att lägga minsta band på sig, tävla med de borgerliga partierna i ”laglighet”. Varenda opportunist ansåg det vara sin plikt att i slutet av varje sitt anförande förklara, att det Socialistiska Partiets uppgift bestod i återställandet av ”aktning för lagarna”.

T. o. m. varje steg av den socialistiska parlamentsfraktionen åtföljdes, även om det i och för sig själv var riktigt, av en till den grad opportunistisk motivering, att det nästan helt och hållet förlorade sin revolutionärt agitatoriska betydelse. Så t. ex. rättfärdigade en del socialistiska deputerade kampen mot krigspartiet, som önskade indraga Rumänien i kriget mot Sovjetryssland, därmed, att Rumänien genom den ryska revolutionen kommit i besittning av Bessarabien. I partiorganet ”Socialismus” offentliggjorde den bukovinske senatorm och socialdemokraten Grigorovitj artiklar, i vilka han från ståndpunkten av ”en förnuftig nationalism” rådde till fred med Sovjetryssland.

Det var icke därför, man måste sluta fred med Sovjetryssland, att det rumänska proletariet, stödjande sig på sovjetrepubliken, skulle kunna rikta hela sin kraft mot sin egen bourgeoisie; utan ”den förnuftiga nationalismen” krävde fred, emedan Denikin, om han korn till makten i Sovjetryssland, skulle kunna förklara Rumänien krig för Bessarabiens skull. Och för att icke det ringaste tvivel måtte råda därom, att socialisterna icke krävde fred med Sovjetryssland för Sovjetryssland skull utan av nationalistiska skäl, höll Gregorovitj i senaten ett tal mot bolsjevikerna vid samma tidpunkt, som Polens vita armé besatte Kiev och Borissov. Samme Gregorovitj begagnade varje tillfälle att i senaten frikalla sig från varje misstanke om förbindelse med sina rumänska kolleger, vilka av de alltför nitiska borgerliga tidningarna betecknades som bolsjeviker.

Vad gjorde väl exekutivutskottet för att sätta stopp för denna utan allt tvivel förrädiska värksamhet av parlamentsfraktionen? Rent ut sagt, ingenting. Vad svarade partiets officiella organ på Grigorovitjs rasande utfall mot bolsjevikerna i samma tidning eller i hans eget antibolsjevistiska blad, som under hans redaktion utkom i Czernovitz? Rent ut sagt, ingenting. De ledande partiorganens paroll var att ”i enighetens intresse undvika varje polemik”. Opportunisterna och socialnationalisterna kan således ostraffat smäda den ryska revolutionen, det kämpande ryska proletariet och dess ledare.

Må vi här anföra ännu ett faktum. En i Dobrudska vald kommunistisk deputerad skriver en artikel, i vilken han kritiserar sina kolleger. Redaktionen vägrar att intaga artikeln. Sedan författaren inlagt protest, låter redaktionssekreteraren trycka hans artikel, men med ortografiska och grammatikaliska fel, och bifogar den sarkastiska anmärkningen, att författaren mycket bristfälligt behärskar rumänska språket. Det torde vara av intresse, att partiorganets redaktionssekreterare är en f. d. renegat, som från socialisternas läger gick över till den

nationalistiska boulevardavisan ”Adverul”, i vars spalter han med smutsiga lögner överhopade Rumäniens Socialistiska Parti under dess mest kritiska och svåra år, nämligen under dess kamp för neutralitetens bevarande. Då kriget nu är slut, tillhör han ånyo partiet, bekläder en redaktionssekreterares post och kontrollerar partiets värksamhet.

För att fullständiga vår flyktiga överblick över parlamentsfraktionens värksamhet måste vi ytterligare nämna, att några månader före den generalstrejk, vilken tillställdes av arbetarna i Bukarest såsom protest mot den reaktionära regeringslag, som berövade arbetare vid statens företag deras strejkrätt, så bevistade Transsylvaniens socialistiske deputerade Cziser – men däremot icke socialpatrioten Fluera – en av arbetsministern Trankojas föranstaltad officiell bankett. De harmsna servitörerna, som tillhörde Kyparförbundet, vägrade att servera detta blandade sällskap.

Om partiets centralorgan är det knappt lönt att tala. Visserligen ser det sig nödsakat att då och då offentliggöra en eller annan av Kommunistiska Internationalens bestämmelser, isynnerhet som diskussionsmaterial. Men det undviker att ge offentlighet åt, just sådana saker, som t. ex. III Internationalens exekutivkomiténs upprop till Balkanländernas socialistiska partier och speciellt till det rumänska partiet. För övrigt skulle det falla sig svårt att skilja tidningen från ett vanligt, borgerligt demokratiskt blad, om ej dess titelvignett tillkännagav, att den är organ för Socialistiska Partiet.

*

Här måste vi också beröra den likgiltighet, sort centralkomitén, parlamentsfraktionen och centralorganet lade i dagen vid häktandet av de rumänska kommunisternas illegala grupp. Exekutivutskottet, som till intet pris ville skilja sig från opportunisterna, förrädarna och lakejerna Bratianu och Avarescu, skyndade sig att förklara, att det icke hade något gemensamt med de häktade kommunisterna. Det överöste dem med en skur av förolämpningar och förklarade, att det icke delade deras åsikter, och att kommunisterna själva ställt sig utanför rörelsen.

Till heder för Rumäniens arbetarklass må här sägas, att den gjorde skarpa invändningar mot sina ledares tillvägagångssätt, och att det övervägande flertalet av det rumänska partiets medlemmar på det bestämdaste fördömer exekutivutskottets politik. Det är intet tvivel underkastat, att beslutet om inträde i III Internationalen, vilket så länge uppskjutits, kommit till stånd under arbetarmassornas påtryckning. Men även här har centralkomitén handlat med ett för detsamma utmärkande opportunistiskt lättsinne. Till beskickningen till Ryssland valde det en delegation, till vilken bland andra också hörde en f. d. minister, som deltagit i under-tecknandet av fredstraktaten i Versailles, och som bär omedelbart ansvar för densamma.

Den rumänska delegationen kan icke förneka ett enda av här anförda fakta. Den förnekar dem icke håller, men, liksom alla opportunister, bemödar den sig att förklara dem på grund av de rådande förhållandena.

Alla ovan anförda fakta bevisar, att partiets hela värksamhet, åtminstone vad på exekutivutskottet beror, är genomgående opportunistisk, och att del öppet förrått arbetarklassens intressen genom att leda bort arbetarna från den revolutionära väg, till vilken deras klassinstinkt dock hänvisar dem.

I stället för att beslutsamt leda det rumänska proletariatet till kamp mot bourgeoisin och godsägarna bar exekutivutskottet hittilldags endast försökt blotta alla proletariatets svaga punkter. Därför var det icke svart för den rumänska regeringen att undertrycka de spontana revolutionära rörelser, strejker, m. m., vilka omfattade hundratusentals arbetare i Rumänien, men som slutade med misslyckande, emedan fleras ledare var räddhågade, om också kanske

omedvetna opportunisterna, som redan vid första fara, vid första hotande aning om fängelse övergav sina positioner.

Modig genom de socialistiska ledarnas svaghet, blev den rumänska regeringen fräck Och utmanande och förövade en rad förbrytelser mot arbetarklassen; misshandlingen av häktade tog en utsträckning, som ej ens var känd under tsardömet's mörkaste tid. Döden i fängelset till följd av misshandling, som det t. ex. hände med doktor Armajan i Bukarest, vilken häktades under senaste generalstrejken, är en ny akt och näppeligen den sista av den vita terror, som utövas av elen rumänska regeringen.

Det är blott avlägsnandet av opportunisterna ur partiledningen, blott organiserandet av en hänsynslös, med alla till buds stående medel färd kamp mot de rumänska godsägarnas och kapitalisternas terror, som kan leda Rumäniens proletära -rörelse in på den revolutionära väg, som leder till bourgeoisins störtande och till den politiska maktens besittningstagande genom proletariatet.

Kommunistiska Internationalens exekutivkomité är övertygad om, att den rumänska arbetarklassen och dess förkämpar skall avlägsna och oskadliggöra alla förrådiska opportunisterna och gå mot den slutliga segern under anförande av ärliga, proletariatets sak hängivna, revolutionära kommunister.

Ordföranden för Kommunistiska Internationalens exekutivkomité, G. SINOVJEV.

Moskva, den 10. december 1920.

Innehållförteckning till tidskriften [Den Kommunistiska Internationalen](#)